

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΗ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2399

Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτήρος
Παρασκευὴ 6 Αὐγούστου 2021

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἡ ὑψηλὴ θεωρία

«Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι» (Ματθ. 17,4)

Ἐάν κάποιος ἀπὸ μᾶς, ἀγαπητοί μου, ζοῦσε στὰ Ἱεροσόλυμα τὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίου, θὰ θαύμαζε τὰ κτίρια, τὸ ναὸ, τοὺς ἀρχόντες καὶ ἐπισήμους. Ἄν ὅμως περνοῦσε ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, μὲ τὴ φτώχεια καὶ ἀπλοικότητα τοῦ θά ἴμενε ἀπαράτητος. Ἄν σὰς ἔλεγαν «Τὸν βλέπετε αὐτόν; Αὐτὸς εἶνε ...ὁ Θεός!», τί θὰ λέγατε; Θὰ σὰς φαινόταν ἀπίστευτο.

Ὁ λαὸς βέβαια ἔλεγε γι' αὐτὸν ἐπαινετικά λόγια, τὸν θεωροῦσαν προφήτη σὰν τὸν Ἡλία, τὸν Ἱερεμίᾳ ἢ τὸν Ἰωάννη τὸ Βαπτιστή· μὰ κανεῖς δὲν θὰ ἔλεγε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Αὐτοὶ ἄλλωστε αὔριο θὰ ζητήσουν τὴν καταδίκη του, γιὰτι «πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ» (Ἰω. 5,18).

Κι αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ ἀποροῦσαν. Ὁ Πέτρος σὲ στιγμὴ ἐξάρσεως εἶνε ἀλήθεια ὅτι ἐξέφρασε τὸ ὀρθὸ φρόνημα, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε «ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» (Ματθ. 16,16)· ἀλλὰ ἡ ὁμολογία αὐτὴ θὰ περνοῦσε ἀπὸ κόσκινο ὅταν ὁ Ἰησοῦς θὰ ἔμπαινε στὴν περίοδο τῶν παθῶν καὶ θὰ φαινόταν ὡς ὁ πιὸ ἀδύναμος ἄνθρωπος, «ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ ἐξουθένημα λαοῦ» (Ψαλμ. 21,7), καὶ θὰ πέθαινε μὲ ὑβρεῖς καὶ βλασφημίες ἀνάμεσα σὲ δυὸ κακούργους. Αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ Θεός; Ὁ ὄχλος θὰ φωνάζει «Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν!» (Μάρκ. 15,29). «Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατέβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ» (Ματθ. 27,40). Καὶ ὅμως· κάτω ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ ἐξουθενωμένου Ἰησοῦ κρυβόταν ὅλη ἡ Θεότης.

–Μὰ ἀφοῦ ἦταν Θεός, γιὰτί νὰ μὴν ἐμφανισθῆ μὲ τὴ μεγαλοπρέπεια τῆς Θεότητός του; γιὰτί νὰ ντυθῆ αὐτὸ τὸ ταπεινὸ σχῆμα; γιὰτί νὰ κρυφτῆ κάτω ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη σάρκα;

Διότι, ἀπλούστατα, τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου ἦταν ἀδύνατον ν' ἀντικρύσουν τὴ λαμπρότητα τῆς Θεότητός του. Θὰ ἦταν σὰν ὁ ἥλιος νὰ πλησίαζε καὶ νὰ ἄγγιζε τὴ γῆ· δὲν θὰ γινόταν ὅλη πυρίκαυστη; Ἄλλ' ἐδῶ εἶνε τὸ θαυμαστό. Ὅχι ὁ ἥλιος ἀλλ' αὐτὸς ὁ Δημιουργὸς τοῦ σύμπαντος κατέβηκε καὶ περπάτησε πάνω στὴ γῆ. Καὶ πῶς ἡ γῆ δὲν κήκε; Διότι ὁ Θεὸς ἦλθε ἐν σαρκί, ἐν δούλου μορφῇ. Συνέστειλε, ἐκρῦψε τὴ Θεότητά του. Μὲ ὅσα ὅμως εἶπε, ἔκανε κ' ἐξακολουθεῖ νὰ κἀνη, ἀποδεικνύει ὅτι εἶνε Θεός. Τὸ ἔδειξε ὅμως τώρα ἀκόμη πιὸ καθαρά.

***

Στὴν Παλαιστίνη εἶνε τὸ ὄρος Θαβῶρ. Ἐχει ὕψος 562 μέτρα ἀπὸ τὴ Μεσόγειο θάλασσα, καὶ ἀπὸ τὴ γύρω πεδιάδα (πού εἶνε χαμηλότερη ἀπὸ τὴ θάλασσα) 620 μέτρα. Ἐκεῖ ἀνέβηκε ὁ Κύριος ἕξι μέρες μετὰ τὴν ὁμολογία τοῦ Πέτρου. Στὸ διάστημα τῶν ἕξι αὐτῶν ἡμερῶν δὲν φαίνεται νὰ κἀνη κάτι. Στὰ Εὐαγγέλια ἐπικρατεῖ «σιγή», πού συνήθως εἶνε προοίμιο μεγάλων γεγονότων (βλ. Ἀπ. 8,1). Ἀφήνει τοὺς ἑννέα μαθητὰς καὶ παίρνει μαζί του τοὺς τρεῖς πιὸ ἀφωσιωμένους· τὸν Πέτρο γιὰ τὴν πίστι του, τὸν Ἰάκωβο γιὰ τὴν ἐλπίδα του καὶ τὸν Ἰωάννη γιὰ τὴν ἀγάπη του. Κι ὅταν ἔφτασαν στὴν κορυφή, ἐκεῖ ἔγινε τὸ θαῦμα. Ὁ Ἰησοῦς ἄλλαξε μορφὴ, ἄφησε τὸ σχῆμα τῆς ταπεινώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε «ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς» καὶ ἀστραφτερὰ σὰν τὸ χιόνι μὲ μιὰ ἄφθαστη λευκότητα (Ματθ. 17,2. Μάρκ. 9,3).

Προσέξτε αὐτὸ τὸ φῶς, γιὰτί πολὺς λόγος ἔγινε περὶ τῆς φύσεώς του. Κτιστὸ τὸ ὠνόμαζαν οἱ αἰρετικοί, ἄκτιστο τὸ κηρύττουμε οἱ ὀρθόδοξοι. Τὸ Θαβῶριο φῶς δὲν ἔχει σχέση μὲ τὸ ὑλικὸ φῶς. Γι' αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιο λέει, ὅτι τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ ἔλαμψε «ὡς ὁ ἥλιος». Αὐτὸ τὸ «ὡς» (=καθὼς) σημαίνει ὅτι τὸ Θαβῶριο φῶς δὲν ἦταν τῆς φύσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Ὅπως καὶ γιὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο τὸ Εὐαγγέλιο γράφει, ὅτι κατέβηκε «ὡσεὶ περιστέρα» (Ματθ. 3,16), δὲν ἦταν δηλαδὴ πραγματικὰ περιστέρι. Λέει λοιπὸν ὅτι τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ ἔλαμψε «ὡς ὁ ἥλιος», διότι μεταξὺ τῶν φωτεινῶν σωμάτων δὲν ὑπάρχει ἄλλο λαμπρότερο ἀπὸ αὐτόν. Ὁ ἥλιος λαμβάνεται ὡς εἰκόνα τοῦ ἀδύτου Ἡλίου τῆς Θεότητος. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀντέκρουσε τοὺς αἰρετικούς, πού παρερμήνευαν τὸ ἱερὸ κείμενο καὶ καταντοῦσαν νὰ ὑλοποιοῦν τὴ Θεότητα (τὴ χωρίζαν σὲ τόσα μέρη ὅσοι καὶ οἱ πιστοὶ πού δέχονται τὸ θεῖο φῶς, ἐνῶ ἡ οὐσία τῆς Θεότητος εἶνε ἀμέριστη). Μακριὰ, λέει ὁ θεῖος Παλαμᾶς, ἀπὸ ὑλικὴ ἀντίληψη περὶ τοῦ Θαβωρίου φωτός. Νὰ ὑψωθοῦμε πάνω ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις. Εἰκόνες τῶν αὐλῶν εἶνε τὰ ὀρώμενα· ὁ ἥλιος εἶνε εἰκόνα τοῦ ἀδύτου Ἡλίου. Ὅ,τι εἶνε γιὰ τὴν ὑλικὴ ζωὴ ὁ φυσικὸς ἥλιος, εἶνε γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ ὁ ὑπερφυσικὸς Ἡλιος, ὁ Χριστός, πού φωτίζει μὲ ἐλλάμψεις τὶς ψυχές

τῶν κεκαθαυμένων. Οἱ καθαροὶ τῆ καρδία δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα δεύτερο φωτός. Φῶς γι' αὐτοὺς εἶνε ὁ Χριστός (βλ. 'Ε.Π. Migne 151,429D-432A).

Ἐπανερχόμαστε στὸ θαῦμα. Τῆ στιγμή ἐκείνη ἐκατέρωθεν τοῦ Ἰησοῦ ἐμφανίζονται δύο ἄνδρες ποὺ δέχονται τὶς μαρμαρυγές τοῦ θεοῦ φωτός. Αὐτόφωτος ἕνας μόνος, ὁ Χριστός, ἑτερόφωτοι ὅσοι ἔχουν κοινωνία μαζί του. Ποιοί εἶνε οἱ δύο ἄνδρες; Ἔρχονται ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων. Ὁ ἕνας ἔζησε καὶ πέθανε τὸν 15ο αἰῶνα π.Χ.· ὁ ἄλλος ἔζησε τὸν 8ο αἰῶνα, σὲ ἐποχὴ διαφθορᾶς, ἤλεγξε τὸ κακὸ καὶ ἀρπάχθηκε ζωντανὸς στὸν οὐρανὸ μὲ πύρινο ἄρμα. Ὁ πρῶτος εἶνε ὁ μέγας **Μωυσῆς**, ὁ ἄλλος εἶνε ὁ πύρινος προφήτης **Ἡλίας**. Οἱ τρεῖς μαθηταὶ τοὺς ἀναγνωρίζουν ἀμέσως. Ἡ παρουσία τους δείχνει, ὅτι μετὰ θάνατον ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐκμηδενίζεται, συνεχίζει νὰ ζῆ στὸν ἄλλο κόσμος, ἀπ' ὅπου τὸν καλεῖ ὁ Κύριος ζώντων καὶ νεκρῶν (βλ. Ρωμ. 14,9). Δείχνει ἀκόμη, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε πάνω ἀπ' ὅλους, εἶνε ὁ Μεσσίας ποὺ περίμεναν οἱ αἰῶνες, εἶνε Κύριος καὶ Θεός, ἐμπρὸς στὸν ὁποῖο γονατίζουν τὰ ἐπουράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ καταχθόνια (βλ. Φιλ. 2,10).

Οἱ δύο αὐτοὶ ἄνδρες δὲν μένουν βουβοί: **συνομιλοῦν μὲ τὸν Ἰησοῦ**. Τὸ θέμα τους εἶνε ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ δόξα τοῦ Χριστοῦ εἶνε τὰ πάθη του, ὁ σταυρὸς του.

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ μένουν ἔκθαμβοι. Ὁ Πέτρος μόλις τολμᾷ καὶ λέει: «*Κύριε, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὡδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὡδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἡλίαν*» (Ματθ. 17,4). Μὰ πρὶν τελειώσῃ τὸ λόγο του μία **φωτεινὴ νεφέλη** σκιάζει τὸ Θαβῶρ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ Πατρὸς, ἡ ἴδια ποὺ ἀκούστηκε στὴ βάπτισι πάνω ἀπ' τὸν Ἰορδάνη: «*Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε*» (ἔ.ἀ. 17,5). Οἱ μαθηταὶ ἀκοῦνε, τρέμουν καὶ πέφτουν μπρούμυτα. Ἄλλ' ὁ Κύριος δὲν τοὺς ἀφήνει στὴν κατάστασι τοῦ τρόμου. Πλησιάζει, τοὺς ἀγγίζει κι ἀκούγεται γλυκεῖα ἡ φωνὴ του: «*Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβᾶσθε*» (ἔ.ἀ. 17,7). Ὅταν σηκώθηκαν κι ἀνοιξαν τὰ μάτια τους δὲν εἶδαν κανένα παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦ στὸ ταπεινὸ πάλι σχῆμα «*τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου*».

Ἐπειδὴ κάποιοι ὀρθολογισταὶ θέλουν νὰ παρουσιάσουν τὸ θαῦμα αὐτὸ ὡς ἕνα μῦθο σὰν ἐκείνους τῆς ἀρχαίας εἰδωλολατρίας ποὺ λέει ὁ Ὄβιδιος καὶ ἄλλοι ποιηταί, λέμε ὅτι **ἡ Μεταμόρφωσις εἶνε πραγματικὸ γεγονὸς**. Τὸ πιστοποιοῦν οἱ τρεῖς μαθηταὶ ὡς μάρτυρες ἀξιόπιστοι. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος στηριζόμενος στὸ γεγονὸς αὐτὸ διακηρύττει: «*Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπτει γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαύδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ*» (Β' Πέτρ. 1,16-18).

Μὴ πολυπραγμονοῦμε καὶ μὴν ἔχουμε τὴν ἀξίωσι νὰ καταλάβουμε ὅλο τὸ μυστήριον. Σ' ἐμᾶς μένει **νὰ συμμορφωθοῦμε μὲ τὴ φωνὴ τοῦ Πατρὸς**: «*Αὐτοῦ ἀκούετε*», τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει: «*Αὐτοῦ ἀκούετε, ἀπλάστως, ἀκάκως, ἀπεριγράπτως, πίστει ζητοῦντες, ἀλλ' οὐ γλώσση μετροῦντες, πίστει παραβαίνοντες (=προσεγγίζοντες), ἀλλ' οὐ λόγοις τὸν Λόγον σταθμίζοντες...*» ('Ε. Π. Migne 61,715-716). Ὁ νοῦς μας ἰλιγγιᾷ ἀν θελήσῃ νὰ μετρήσῃ τὸν ὠκεανὸ τῆς θείας γνώσεως μ' ἕνα κύπελλο.

* * *

Γιατί ἔγινε, ἀδελφοί μου, ἡ Μεταμόρφωσις; Θέλησε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ στοὺς μαθητάς του μία ἀπτη ἀπόδειξι περὶ τῆς Θεότητός του, ὥστε, ὅταν τὸν δοῦν «*σταυρούμενον, τὸ μὲν πάθος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει ἀληθῶς τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα*» (ἀπολυτ.)· **γιὰ νὰ μὴν κλονιστοῦν** ὅταν τὸν δοῦν στὸ σταυρὸ, ἀλλὰ νὰ καταλάβουν ὅτι ἐκουσίως παραδόθηκε στὸ θάνατο. Ἐπίσης θέλησε νὰ δεῖξῃ ὁ Κύριος, ὅτι **ἡ ἀνθρωπίνη φύσις** δὲν θὰ μείνῃ στὴ σημερινὴ ταπεινὴ κατάστασι τῆς· θὰ ἐξυψωθῇ, **θὰ λαμπρυνθῇ**, θὰ ἔρθῃ μέρα ποὺ «*οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν*» (Ματθ. 13,43).

Γιατί ὁ Πέτρος παρακάλεσε «*Κύριε, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὡδε εἶναι*»; Τὸ ὄρος ἦταν κατάξηρος· ἐκεῖ ὁ χειμῶνας εἶνε δριμύς, τὸ θέρος ἀνυπόφορο. Καὶ ὅμως ἐκεῖ ἐπιθυμοῦσε ὁ Πέτρος νὰ μείνῃ. Γιατί; Διότι **ἡ θεωρία τοῦ ἀκτίστου φωτός** ἦταν γι' αὐτὸν ἀρκετὴ. Τὸ Ψαλτήρι λέει: «*Χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὄφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου*!» (Ψαλμ. 16,15).

Ἄλλὰ **πάνω ἀπ' τὸ Θαβῶρ εἶνε ὁ Γολγοθᾶς**. Ἐκεῖ θὰ δοξαστῇ ὁ Χριστός, ἐκεῖ θὰ συντριβῇ ὁ ἐχθρός, ἐκεῖ θὰ τελεσθῇ ἡ θυσία καὶ θὰ δοθῇ ἡ ἄφεσις. Πρὸς τὸν σταυρὸ θὰ βαδίσῃ κι ὁ Πέτρος. Τὸ ἴδιο καὶ στὴ ζωὴ κάθε πιστοῦ· ὑπάρχουν στιγμὲς εὐφροσύνης καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλ' αὐτὲς παρέρχονται καὶ σὲ λίγο **ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου τὸν καλεῖ** ν' ἀφήσῃ τὸ Θαβῶρ, νὰ κατεβῇ στὴν πεδιάδα, νὰ εἰσέλθῃ **στὴ Γεθσημανῆ** καὶ νὰ πιῇ τὸ πικρὸ ποτήριον.

Τέλος στὴν εὐλαβῆ ψυχὴ ποὺ λέει, **Πόσο θὰ ἠθελα νὰ εἶμαι κ' ἐγὼ στὸ Θαβῶρ** νὰ δῶ τὴ δόξα τοῦ Κυρίου! λέμε τὰ ἐξῆς. Μὴ στενοχωρεῖσαι. Ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ ἀπήλαυσαν οἱ τρεῖς μαθηταὶ ὑπάρχει κάτι πολὺ ἀνώτερο· εἶνε ἡ θέα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Στὸ Θαβῶρ οἱ μαθηταὶ εἶδαν μερικὲς ἀκτίνες, ὅσο μπορούσαν νὰ δοῦν· ἀλλὰ τότε οἱ δίκαιοι θ' ἀπολαύσουν **ὅλο τὸ φῶς τῆς τρισηλίου Θεότητος**: ἐκεῖ θὰ ἐκπληρωθῇ ὁ μακαρισμὸς τοῦ Κυρίου: «*Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται*» (Ματθ. 5,8).

Ἄς τοῦ λέμε λοιπόν· «*Ἔθελξας πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἠλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ ἀύλῳ τὰς ἀμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξίωσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνῳ, ἀγαθέ, παρουσίας σου*» (ἀκολ. θ. μεταλλ.).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2403	Τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Τρίτη 24 Αὐγούστου 2021	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Σέβας στὸ σταυρὸ

«Σταυρὲ τοῦ Κυρίου, βοήθει μοι»

Συγκινοῦμαι, ἀγαπητοί μου, ποὺ με ἀξιώνει σήμερα ὁ Θεὸς γιὰ μία ἀκόμη φορὰ νὰ μιλήσω γιὰ τὸν ἱερομάρτυρα καὶ ἔθνομάρτυρα ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ τιμώντας τὴ μνήμη του.

Ἡ τιμὴ τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ ἔχει διαδοθῆ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδος. Σὲ πολλὰ σημεῖα τῆς πατρίδος μας, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὅπου με ἀξίωσε ὁ Κύριος νὰ ὑπηρετήσω ἐπὶ δεκαεπτὰ χρόνια ὡς ἱεροκήρυξ, μέχρι τὶς ἐπαρχίες, ἔχουν ἀνεγερθῆ ναοὶ του. Καὶ στὴ μητρόπολι Φλωρίνης ὑπάρχει τώρα **ναὸς τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ**, σὲ μικρὸ λόφο ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ **Σιταριά**· δίπλα μάλιστα στὸ ναὸ αὐτὸν ἔχουμε στήσει καὶ ἓνα μεγάλο σταυρὸ, ὁ ὁποῖος στὴ βάσι του ἔχει ἄμβωνα, γιὰ ν' ἀκούγεται ἀπὸ ἐκεῖ κατὰ τὴν πανήγυρι τοῦ ἁγίου τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου. Μὲ συγκίνησι ἐπίσης ἀναφέρω, ὅτι με ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ εἶμαι ὁ πρῶτος ποὺ ἀνέβηκε καὶ κήρυξε ἀπὸ τὸν ἄμβωνα αὐτόν.

Ἐάν, ἀγαπητοί μου, με ρώτηση κανεῖς, **γιατί στήσατε ἐκεῖ αὐτὸ τὸ σταυρὸ**, θ' ἀπαντήσω τὰ ἐξῆς ἀντὶ ἄλλου κηρύγματος σήμερα.

***

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἀγαποῦσε, ὄχι ἀπλῶς ἀγαποῦσε ἀλλὰ σεβόταν, ὄχι ἀπλῶς σεβόταν ἀλλὰ τιμοῦσε καὶ προσκυνοῦσε τὸν τίμιον σταυρὸ. Γιὰ τὸν ἅγιο Κοσμᾶ μπορεῖ κανεῖς νὰ πῆ ὅτι αὐτὸς ὁ ἅγιος ζοῦσε ἰδιαίτερος ἐκεῖνο ποὺ ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας· «*Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν*» (ἀντὶ τρισαντίου ἤχ. β').

Ἀποδείξεις – με ἔργα καὶ με λόγια – τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ, ποὺ ἔτρεφε ὁ ἅγιος στὸν τίμιον σταυρὸ, ἔχουμε ὄχι μία ἀλλὰ πολλές.

● **Μὲ ἔργα** πρῶτον. Μοίραζε μικρὰ **σταυρουδάκια** καὶ παρακινοῦσε τοὺς Χριστιανοὺς νὰ κατασκευάζουν σταυροὺς καὶ κομποσκοίνια.

Ἔστηνε σταυροὺς σὲ κάθε μέρος. Ὅπου πήγαινε, μαζεύοταν πολὺς κόσμος καὶ δὲν χωροῦσαν μέσα σὲ ἐκκλησίες. Ὡριζε λοιπὸν καὶ

σὲ ἓνα κατάλληλο σημεῖο ἔφτειαχναν ἓνα μεγάλο σταυρὸ. Στὴ ρίζα τοῦ σταυροῦ ἔβαζε ἓνα σκαμνὶ ποὺ χρησίμευε ὡς πρόχειρος ἄμβωνας (λυόμενος, ποὺ τὸν ἔπαιρνε μαζί του)· τὸ σκαμνὶ αὐτὸ ἦταν δῶρο τοῦ Τούρκου πασᾶ ποὺ σεβόταν τὸν ἅγιο. Ἀνέβαινε στὸ σκαμνὶ κι ἀπὸ ἐκεῖ, **κάτω ἀπ' τὸ σταυρὸ, κήρυττε**. Τέτοιους σταυροὺς ἔστησε ὄχι μόνο στὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ καὶ πιὸ πέρα ἀκόμα· κήρυξε καὶ στὸ Μοναστήρι καὶ ἀλλοῦ· μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ ἱεροκήρυκας τῶν Βαλκανίων· τιμᾶται καὶ στὴ Σερβία καὶ στὴ Βουλγαρία.

Οἱ σταυροὶ ποὺ ἔστηνε ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἔμεναν ἐκεῖ μετὰ τὴν ἀναχώρησί του καὶ πολλὲς φορὲς **ἔκαναν θαύματα**. Ἔστησε ἓνα σταυρὸ στὴν Κεφαλονιά· κι ὅταν ἔφυγε, ἡ γῆ στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ἀνοιξε καὶ ἀνέβλυσε νερὸ δροσερό, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἀσθενεῖς ποὺ πῆραν θεραπεύθηκαν. Μὲ ἓναν ἄλλο σταυρὸ ποὺ ἔστησε στὴν Καρδίτσα, ἔξω ἀπὸ ἓνα μικρὸ χωριὸ, συνέβη τὸ ἐξῆς. Ἐνας μπέης, φανατικὸς μουσουλμᾶνος, ποὺ περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ, σταμάτησε, κατέβηκε ἀπ' τὸ ἄλογο καὶ μ' ἓνα τσεκούρι κομμάτισε τὸ σταυρὸ σὲ σανίδια. Τὰ φόρωσε στὸ ζῶο, πῆγε στὸ κονάκι του καὶ τὰ ἔκανε κρεβάτι νὰ κοιμᾶται. Ἐάπλωσε τὴ νύχτα, μὰ ποῦ νὰ κοιμηθῆ! Ἔγινε σεισμός, ἔτρεμε ὀλόκληρο τὸ σπίτι· τρόμαξε καὶ φώναζε Ἀλλάχ Ἀλλάχ!... Κατάλαβε ὅτι τὸν τιμωροῦσε ὁ Θεὸς γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανε. Τὸ πρῶτὸ σηκώθηκε, φόρτωσε στὸ ἄλογο τὰ σανίδια πῆγε στὸ μέρος ἀπ' ὅπου τὰ πῆρε καὶ τὰ συναρμολόγησε· ἔβαλε τὸ σταυρὸ ἐκεῖ ποὺ ἦταν, ἀναψε ὁ ἴδιος μιὰ καντήλα γιὰ νὰ καίη πάντοτε, κι ὅταν περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ προσκυνοῦσε τὸ σταυρὸ.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς καὶ στὸ Μπεράτι, στὴν Ἀλβανία, ἔστησε σταυρὸ. Αὐτὸς ἦταν ὁ **τελευταῖος σταυρὸς**. Γιατὶ ἐκεῖ τὸν πῆραν οἱ Τούρκοι ἓνα πρῶτὸ, προτοῦ νὰ βγῆ ὁ ἥλιος, καὶ τὸν κρέμασαν, κοντὰ στὸν Ἄψο ποταμό.

Προτού μάλιστα να τοῦ περάσουν τὴ θηλειὰ στὸ λαιμὸ **εὐλόγησε σταυροειδῶς τὸν κόσμον**, στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος.

• Ἀγαποῦσε τὸ σταυρό, καὶ γι' αὐτὸ **μιλοῦσε γιὰ τὸ σταυρό**. Αὐτὸ δείχνουν οἱ Διδασχές του.

✓ Ὁ σταυρός, ἔλεγε, «**ἀγιάζει ὅλα τὰ θεῖα καὶ ἅγια τῶν ἐκκλησιῶν**» (βλ. ἡμέτ. βιβλίο, διδ. Η', σ. 262). Εἶνε ἡ σημαία τοῦ Χριστοῦ, τὸ φωτεινὸ ὄπλο τοῦ Χριστιανοῦ, τὸ δίστομο σπαθί, ἡ πανίσχυρη δύναμις. «**Δὲν ζυγώνουν σιμὰ οἱ δαίμονες νὰ παρακινοῦν τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ κάμωσιν ἀμαρτήματα**» (ἔ.ἀ. διδ. Η', σ. 263).

✓ «Ὅλοι «οἱ ἅγιοι μὲ τὸν σταυρὸν καὶ μὲ τὸ «**Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...**» ἐπῆγαν εἰς τὸν παράδεισον» (ἔ.ἀ. διδ. Η', σ. 261). «**Μὲ τὸν σταυρὸν καὶ μὲ τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...**» οἱ ἀπόστολοι ἀναστοῦσαν νεκροὺς καὶ **ιάτρευαν πᾶσαν ἀσθένειαν· μὲ τὸν σταυρὸν καὶ μὲ τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...**» ἀποστομῶνε ὁ ἄνθρωπος κάθε αἰρετικόν· μὲ τὸν σταυρὸν καὶ μὲ τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...» ἀγιάζει ὁ ἄνθρωπος καὶ πηγαίνει εἰς τὸν παράδεισον, νὰ χαίρεται καὶ νὰ εὐφραίνεται ὡσὰν οἱ ἄγγελοι!» (ἔ.ἀ.).

✓ «**Μᾶς ἔδωκε (ὁ Θεός) τὰ χέρια νὰ κάμνωμεν τὸν σταυρὸν μας, καὶ ὄχι νὰ πιάνωμεν τὸ τουφέκι καὶ νὰ σκοτώνωμεν τὸν ἀδελφόν μας καὶ νὰ τὸν κλέπτωμεν καὶ νὰ τὸν κατατρέχωμεν καὶ νὰ τὸν θανατώνωμεν καὶ νὰ τὸν ὄνειδίζωμεν**» (ἔ.ἀ. διδ. Ε', σ. 204).

✓ «**Ὅπου κινήση νὰ πηγαίνει ὁ ἄνθρωπος, πρῶτον νὰ κάμη τὸν σταυρὸν καὶ νὰ λέγη τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...**» ἢ εἰς τὸ παζάρι κινᾶς ἢ εἰς τὸ χωράφι ἢ εἰς τὸ ἀμπέλι, ἢ ὅταν φάγης ψωμί ἢ ὅταν πίνης κρασί ἢ νερὸν ἢ ὀπωρικόν, ἢ ὅταν κοιμηθῆς· νὰ προσκυνήσης τὸν Θεόν, νὰ σταυρώνης τὸ σῶμα σου, καὶ ὕστερον νὰ πλαγιάσης· νὰ κοιμηθῆς, καὶ θέλεις σηκωθῆ τὸ πρωὶ γερός καὶ χαρούμενος» (ἔ.ἀ. διδ. Η', σ. 263).

✓ «**Οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν τὸν σταυρὸν καὶ σταυρῶνουν τὸ πικρὸν καὶ γίνεται γλυκόν**» (ἔ.ἀ. διδ. ΣΤ', σ. 213).

✓ «**Νὰ ἔχετε τὸ σταυρὸ στὸ μέτωπο, γιὰ νὰ σᾶς γνωρίσουν ὅτι εἴσθε Χριστιανοί**» (ἔ.ἀ. πρ 109, σ. 316).

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς δίδασκε, ὅτι πρέπει **νὰ γίνετα κανονικὰ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ**. Μὲ ἐνωμένα τὰ τρία δάκτυλά σου (ἅγια Τριάς, ἐλέησον τὸν κόσμον) πρῶτα ψηλὰ στὸ κούτελο, μετὰ κάτω στὴν κοιλία (γιατὶ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ χαμήλωσε, ἦρθε στὴ γῆ, πῆρε σάρκα ἀπὸ τὴν Παναγία καὶ ἐγίνε ἀνθρωπος), ἐπειτα στοὺς ὤμους δεξιὰ καὶ τέλος ἀριστερὰ (Χριστέ, σ' εὐχαριστῶ. Βάλε με στὰ δεξιὰ σου μὲ τὸ ληστή πού εἶπε «**Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθης ἐν τῇ βασιλείᾳ σου**» (Λουκ. 23,42), καὶ μὴ μὲ βάλῃς στ' ἀριστερὰ στὴν κόλασι. Αὐτὸς ὁ

σταυρός, ὅταν ἔχῃς τὰ χέρια καθαρὰ καὶ τὴν καρδιά καθαρή, εἶσαι τίμιος καὶ τηρῆς τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, κάνει θαύματα.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἀνέφερε καὶ **θαύματα** τῆς δυνάμεως τοῦ σταυροῦ. Ἦταν, ἔλεγε, στὴν Ἀλεξάνδρεια ἕνας πατριάρχης, πού τὸν ἔλεγαν Ἰωακείμ, ἀγαπητὸς στὸ βασιλιᾶ. Ἀλλὰ ἕνας Ἑβραῖος βεζίρης τὸν διέβαλε. Πῆγε στὸ παλάτι καὶ λέει· Ἐσύ, βασιλιᾶ, θεωρεῖς τὸν πατριάρχη ἅγιο; ἂν εἶνε ἅγιος, πρέπει νὰ κάνῃ θαῦμα· κάλεσέ τον νὰ μιλήσουμε. Καὶ τὸν καλοῦν. Τοῦ λέει ὁ Ἑβραῖος· Στὸ Εὐαγγέλιο μέσα λέει ὅτι, ὅποιος πιστεύει στὸ Χριστό, αὐτὸς μετακινεῖ καὶ βουνά. Πρόσταξε λοιπὸν κ' ἐσύ νὰ σηκωθῆ ἐκεῖνο τὸ βουνό, καὶ θὰ πιστέψω. Τότε ὁ Ἰωακείμ, ἀφοῦ προσευχήθηκε τρεῖς ἡμέρες, πιάνει καὶ θυμιάζει τὸ βουνό, κάνει τὸ σταυρό του τρεῖς φορές ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ μετὰ λέει· Σὲ προστάζω, βουνό, νὰ σηκωθῆς... Καὶ τότε τὸ βουνὸ σηκώθηκε, σχίστηκε σὲ τρία εἰς τύπον τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ ἄρχισε νὰ πλησιάζῃ! Τρόμαξε ὁ Ἑβραῖος ὅτι θὰ τοὺς πλακώσῃ τὸ βουνό, παρακάλεσαν τὸν πατριάρχη, καὶ μὲ τὴ δέησί του τὸ βουνὸ σταμάτησε ἕξι μίλια μακριά.

Αὐτὸ εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ θαύματα τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ πολλὰ ἄλλα.

***

Ὅταν, ἀγαπητοί μου, λέμε σταυρὸ δὲν ἐννοοῦμε ἀπλῶς τὰ δύο ξύλα του. Ἐννοοῦμε τὴν **πίστι στὴ θυσία τοῦ Ἐσταυρωμένου**. Σταυρός ἴσον θυσία, ὑπακοή, ἀγώνας, αὐταπάρνησι, ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον μας, ἀλήθεια.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς προβάλλοντας τὸ σταυρὸ ἐνίσχυε τοὺς σκλαβωμένους Χριστιανοὺς, πού **ἐσταυρώνοντο** καθημερινῶς. Οἱ Τοῦρκοι κατακτηταὶ τοὺς βασάνιζαν· ἔπαιρναν τὰ παιδιά τους καὶ τὰ ἔκαναν γενιτσάρους, ἔπαιρναν τὸ βίος τους, τοὺς φορολογοῦσαν βαρειά, τοὺς χτυποῦσαν, τοὺς θανάτωναν. Γι' αὐτὸ ἔστηνε σταυρό, γιὰ νὰ ἔχουν **παρηγορία**. Τίποτε ἄλλο δὲν παρηγορεῖ τὸν ἄνθρωπο παρὰ μόνον ὁ σταυρός. Ὅταν εἶσαι πικραμένος, στρέψε τὸ βλέμμα σου στὸ σταυρὸ καὶ προσευχήσου· «**Σταυρέ τοῦ Κυρίου, βοήθει μοι**».

Ὑψώσαμε κ' ἐμεῖς σὲ διάφορα σημεῖα τῆς μητροπόλεως Φλωρίνης σταυροὺς εἰς μνήμην τῶν πεσόντων ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, γιὰ νὰ διαλαθῆται τὸ «**Ἐν τούτῳ νίκα**».

Εἶθε ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ νὰ μᾶς ἐλεῆ καὶ νὰ μᾶς σώζῃ ἀπὸ παντὸς κακοῦ· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**